

Nr 347.

Av herrar **Nilsson, Bror**, och **Hagman**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för utlämnande av statsunderstöd till vissa förbättringsarbeten på jordbrukets och skogsbrukets områden vid arbetslöshet.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 264 angående grunder för utlämnande av statsunderstöd till vissa förbättringsarbeten på jordbrukets och skogsbrukets områden vid arbetslöshet förordar föredragande departementschefen, att bidragsverksamhetens handhavande anförtros åt hushållningssällskapen och skogsstyrelsen. Detta anse vi också för närvarande vara lämpligt utom beträffande planerandet och beviljandet av bidrag och lån till ladugårdsförbättringar, vilket enligt vår mening borde handhas av egnahemsstyrelsen och dess underlydande organ, egnahemsnämnderna.

Såsom skäl för denna vår ståndpunkt bedja vi i korthet få anföra följande.

Egnahemsorganen hava bl. a. till uppgift att befrämja tillkomsten av bärkraftiga jordbruksenheter, vare sig detta kan ske genom sammanslagning av befintliga smärre brukningsdelar eller genom inköp av jord från större till mindre jordbruksenheter. Bliva byggnader vid dylika köp överflödiga, finnas som bekant möjligheter att genom statsbidrag avlyfta förlusterna härav från de enskildas axlar. Vi anse det uppenbart, att de statliga organ, som hava dessa svåra och grannliga uppgifter sig förelagda, vore bäst skiekade att på lämpligaste och bästa sätt fördela ett statligt stöd till ladugårdarnas förbättring. Ladugården bör nämligen stå i ett rätt förhållande till brukningsdelens storlek och beskaffenhet samt vara av ett bestående gagn för fastigheten. Egnahemsorganen måste vidare anses äga större förfarenhet i såväl projektering som annan handläggning av byggnadsfrågor än hushållningssällskapen, vilka hittills föga sysslat med dylika ärenden. Inom egnahemsstyrelsen finnes en byggnadsavdelning, och sex av landets egnahemsnämnder förfoga över dylika underavdelningar. Vid varje jordbrukslån, som beviljas, bliva fastighetens byggnader föremål för värdering och översyn, och ofta beviljas premielån till byggnadernas upprustning. Erfarenhet på detta område måste därför vara tillfinnandes inom egnahemsorganisationen. Starka skäl tala alltså enligt vår mening för att staten använder sig av denna erfarenhet inom ett av sina egna organ även när det gäller en mera tillfällig åtgärd för byggnadsbeståndets sanering.

Det samarbete mellan här nämnda organ, varom departementschefen talar

och varmed han tänker sig eliminera de svårigheter, som ovan antytts, låter sig naturligtvis genomföras. Detta skulle emellertid i detta fall icke leda till någon lättnad eller förenkling av problemen, utan endast resultera däri, att tvenne organ i stället för ett finge arbetet att handlägga ärendena, en omgång som i detta fall framstår såsom onödig.

Visserligen har departementschefen rätt däruti att stora arbetsuppgifter för närvarande åvila egnahemsorganen, men dessa äga dock någon för ändamålet utrustad personal, vilket hushållningssällskapen sakna. Vi förmena därför, att det bleve både billigare och lämpligare att i erforderlig utsträckning förstärka egnahemsorganens arbetskrafter än att skaffa lantbruksstyrelsen och hushållningssällskapen helt ny uppsättning av arbetskraft för detta ändamål.

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att fastställa sådana grunder för utlämnande av statsunderstöd vid arbetslöshet till vissa förbättringsarbeten på jordbrukets och skogsbrukets områden, att bidraget till ladugårdsförbättringar skall handhavas av egnahemsorganen.

Stockholm den 2 juni 1944.

B. A. Nilsson.

Josef Hagman.